

РЕПУБЛИКА КОСОВО
REPUBLIKA E KOSOVËS- REPUBLIC OF KOSOVO
ОСНОВНИ СУД У МИТРОВИЦИ
GJYKATA THEMELORE E MITROVICËS- BASIC COURT OF MITROVICA

Број предмета: 2019:212915

Дана: 09.11.2020

Број документа: 01265286

П.бр. 632/2019

ОСНОВНИ СУД У МИТРОВИЦИ, Опште одељење, судија Стефан Милентијевић, у правној ствари тужиоца К... са седиштем у Приштини, ул. "...” чији је пуномоћник Љ.Р. (L.R.) правник из Приштине, против туженог С.П. (S.P.) из Јужне Митровице, ул „...”, ради регреса накнаде штете, вредност предмета спора 2.014,00 евра, након закључене главне расправе од дана 04.11.2020. године, на којој су били присутни пуномоћник тужиоца Љ.Р. и тужени, дана 09.11.2020. године донео је,

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца К... , којим је захтевао да се обавезе тужени С.П. , да тужиоцу исплати новчани износ у висини од 2.014,00 евра, са законском затезном каматом од дана подношења тужбе па све до исплате, а све то у року од 15 дана.

Свака странка сноси своје трошкове поступка.

Образложење

Тужилац је у тужби и речима на одржаним рочишта, преко својих пуномоћника истакао, да је тужени дана 19.10.2010. године око 14,30 часова у Митровици изазвао саобраћајну незгоду аутомобилом марке Мерцедес, са регистарским ознакама ... , да возило није било осигурано и да је том приликом нанео штету оштећеном Ћ.Ц. . Да је одлуком Основног суда у Приштини П.бр. 2850/10 оштећеном Ћ.Ц. одређена накнада у висини од 2.014,00 евра која је и исплаћена дана 05.08.2016. године. Предложили су, а имајући у виду одредбе чл. 18 Закона о обавезном осигурању од аутодговорности, да се обавезе тужени да на име регреса за исплаћену накнаду штете, тужиоцу у овом поступку исплати новчани износ од 2.014,00 евра са законском затезном каматом од дана подношења тужбе, па све до исплате, а све то у року од 15 дана.

Доказе су предложили. Трошкове поступка су захтевали.

Тужени је на рочиштима одржаним пред овим судом истицао да се не сећа саобраћајне незгоде која се догодила, нити да је неком причинио штету, али да се сећа да је возио поменути Мерцедес. У сваком случају оспорио је тужбени захтев тужиоца.

Суд је у циљу утврђивања чињеничног стања извео следеће доказе: увид у записник Основног суда у Приштини број 2850/2010 од дана 28.09.2015. године, увид у тужбу Ћ.Ц. од 23.12.2010. године, читање вансудског поравнања закључено дана 08.07.2016. године у Приштини између тужиоца и Ћ.Ц. увид у процену лекара цензора Гарантног фонда Косова бр. 62/11 од 19.01.2011. године., увид у медицинску документацију за Ћ.Ц. од дана 23.12.2010. године, увид у одлуку Гарантног фонда Косова од дана 06.12.2011. године увид у полицијски извештај Косовске полиције – полицијске станице Митровица Југ од дана 19.10.2010. године, саслушање вештака саобраћајне струке С.Б. , затим, 30.11.2010 године, 19.10.2020. године, читање налаза и мишљења вештака саобраћајне струке С.Б. од дана 30.06.2020. године.

Суд је на основу сваког доказа посебно, свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка, сходно одредби чл. 8 Закона о парничном поступку утврдио, да је тужбени захтев тужиоца неоснован.

Суд је увидом у тужбу и записник Основног суда у Приштини утврдио, да је пред тим судом био покренут парнични поступак против К... од стране Ћ.Ц. .

На основу вансудског поравнања састављеног између тужиоца и Ћ.Ц. суд је констатовао да је тужилац био у обавези да Ћ.Ц. на име материјалне и нематеријалне штете исплати новчани износ од 1.750,00 евра и 264 евра на име трошкова поступка.

Суд је увидом у процену лекара цензора претходника тужиоца, Гарантног фонда Косова, утврдио да су Ћ.Ћ. констатоване тешке повреде, односно да је констатовано да је Ћ.Ц. у моменту настанка повреде и за време медицинске интервенције трпео посебно тежак интензитет бола степенован бројем 1, тежак интензитет бола степенован бројем 1 и болове средњег интензитета степеновани бројем 7, да је том приликом трпео примарни и секундарни страх од смрти и вечног инвалидитета, да испољава страх од саобраћаја да му је након повреде неопходна ојачана исхрана, помоћ и брига и физичка рехабилитација, а да је на основу формулара о компензацији нематеријалне штете утврђен укупан новчани износ који је процењен од стране Компаније у вредности од 1.000,00 евра.

На основу одлуке комисије у саставу од четири члана Гарантног фонда Косова од дана 06.12.2011. године, суд је утврдио да је ова компанија најпре одбила захтев Ћ.Ц. за исплату накнаде, што је пуномоћник тужиоца на рочишту образложила тиме да нису могли да постигну договор око новчаног износа због чега је и одбијен захтев за накнаду штете.

Суд је на основу полицијског извештаја, саслушањем вештака саобраћајне струке и читањем налаза и мишљења вештака, утврдио на који начин је дошло до саобраћајне

незгоде и да су пропусти који су довели до ове саобраћајне незгоде првенствено на страни возача, у овом поступку туженог, а да су секундарни пропусти на страни пешака, тачније Ћ.Ц. .

Такође, на основу полицијског извештаја суд је утврдио да је тужени тога дана управљао возилом марке Мерцедес ... , које возило у моменту саобраћајне незгоде није било осигурано.

У конкретном, читањем садржине вансудског поравнања, као и на основу чињеница изнетих у тужби, може се запазити да је предмет вансудског поравнања између тужиоца и Ћ.Ц. била и накнада материјалне штете, али тужилац није доказао коју је врсту материјалне штете је претрпео Ћ.Ц. . У формулару за компензацију нематеријалне штете наведени су новчани износи за физијатријску и психичку рехабилитацију, за помоћ у зајму и за појачану исхрану, па се може узети да је реч о тој врсти материјалне штете, међутим тужилац је у овом поступку био у обавези да и ту врсту штете коју је трпео Ћ.Ц. докаже, подношењем материјалних доказа.

Наиме, у самом формулару наведено је да су одређени трошкови физијатријске и психијатријске рехабилитације у висини од 100,00 евра, али истим није доказано на основу чега су ти трошкови обрачунати и какав је то вид трошкова, пошто се у доњем делу, код трошкова лечења није израчунат износ, па је суд закључио да трошкови физијатријске и психијатријске рехабилитације не потпадају под трошкове лечење, али није доказано којој врсти трошкова припадају, исто тако није доказано о каквом је зајму реч и о којој појачаној исхрани, и на основу тога одређени трошкови у вредности од 50 евра, за оба вида трошкова.

Међутим, ни оценом доказног средства – процене лекара цензора Гарантног фонда Косова, није утврђена чињеница везана за наступање нематеријалне штете Ћ.Ц. .

Оваква процена лекара цензора не може бити довољан доказ да се накнади нематеријална штета Ћ.Ц. од стране К... и да се после иста регресира у овом поступку од стране туженог. Ово из разлога јер, проценом лекара цензора није образложено на основу чега је утврђен интензитет болова, затим да није дато објашњење колико су трајали ти болови, односно није утврђена дужина трајања болова, затим није објашњено шта подразумева скала на основу којих је измерен интензитет болова у вредности од 1-7, као ни чињеница о трајању страху, како примарног тако и секундарног.

Суд сматра да је оваква процена лекара дата произвољно и на суд није оставила утисак да је дата у складу са правилима науке и струке.

Са друге стране, одлуком Гарантног фонда Косова од дана 06.12.2011. године, најпре је одбијен захтев Ћ.Ц. за накнаду штете, док је на основу процене ове компаније, извршене после извештаја лекара, цензора утврђена штета у укупном износу од 1.000,00 евра, па је суду остало нејасно на који начин је К... постигао вансудско поравнања у новчаном износу од 1.750,00 евра.

Исто тако, увидом у садржину вансудског поравнања није одређено за коју врсту нематеријалне штете и у којем износу, за сваку врсту учињене нематеријалне штете је К... исплатио накнаду Ћ.Ц. , нити је у вансудском поравнању одређено коју је то материјалну штету трпео оштећени и у којем износу, већ је новчани износ од 1.750,00 евра означен паушално.

К... је приликом постизања вансудског поравнања био у обавези да узме у обзир чињенице које су горе наведене, а ако је сматрао да је висина потраживања Ћ.Ц. превисоко означена, био је у обавези да парнични поступак који је покренут против К... за осигурање води до самог краја, како би се утврдиле све правно релевантне чињенице или да у поступку пред овим судом докаже све оне правно релевантне чињенице које је Ћ.Ц. био у обавези да докаже у парничном поступку који је водио против Гарантног фонда, садашњег К... , па како то није учинио, није могао да се регресира од туженог, јер би се тиме новчани износ који је предмет тужбеног захтева превалио на туженог, а да претходно није доказана ни врста ни висина штете.

Суд је због тога подстицао тужиоца да у поступку предложи саслушање лекара цензора који је вршио процену штете, како би суду објаснио околности о којима је било речи, као и да се евентуално изврши вештачење медицинске струке како би се утврдило коју врсту нематеријалне штете је Ћ.Ц. претрпео, мада имајући у виду да је од настанка штете прошло више од 10 година као и да се Ћ.Ц. већ четири године налази у иностранству, питање је да ли би могло да се изврши вештачење којим би се утврдила врста претрпљене нематеријалне штете, али је пуномоћник тужиоца одбио предлоге суда, сматрајући да је у овом поступку као довољан доказ којим се утврђује одговорност туженог процена лекара цензора.

Суд не може по службеној дужности изводити доказе, пошто би се тиме сврстао на једну од страна, утврђујући чињенице које би могле да доведу до утврђивање одговорности туженог, што у складу са начелом диспозиције не сме да чини. Суд у складу са расправним начелом и начелом диспозиције има само право да подстиче странке да у парничном поступку изнесу све чињенице и предложе све доказе које им стоје на располагању, али нема право да изводи доказе по службеној дужности.

Суд је одбио предлог тужиоца да се у овом поступку понови извођење вештачења вештака саобраћајне струке, одређивањем другог вештака, из разлога јер то не би било правно релевантно за решавање ове правне ствари, посебно ако се узме у обзир да је вештачењем вештака саобраћајне струке С.Б. са великом вероватноћом утврђено како је дошло до саобраћајне незгоде, која је била предмет вештачења. Са друге стране, суд је поништио своје решење о саслушању сведока Ћ.Ц. , које је суд на предлог туженог одредио, из разлога јер, његово саслушање не би допринело утврђивању друкчијег чињеничног стања, а и сама чињеница да се Ћ.Ц. налази у иностранству, отежало би извођење овог доказа и продужило трајање поступка.

Одредбом чл. 137 Закона о облигационим односима прописано је, да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног увећања (измакла корист), као и nanoшење другоме физичког и психичког бола или страха (нематеријална штета).

Одредбом чл. 179 ст. 1 Закона о облигационим односима прописано је да ко другоме нанесе телесну повреду или му наруши здравље, дужан је накнадити му трошкове лечења и друге потребне трошкове, с тим у вези, као и зараду изгубљену због неспособности за рад.

Одредбом чл. 183 ст. 1 Закона о облигационим односима прописано је, да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству, док је одредбом чл. 183 ст. 2 истог закона предвиђено да приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и томе да се њоме не погудује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Одредбом чл. 18 ст. 1 Закона о обавезном осигурању од аутоодговорности (Закон бр. 04/Л – 118) прописано је да оштећена особа којој је проузрокована штета унутар територије Косова, од стране моторног возила чији власник није покривен осигурањем аутоодговорности, има право да затражи накнаду штете од Уреда, док је одредбом чл. 18 ст. 4 истог закона прописано да Уред има право регреса за ову штету од одговорне особе и то за плаћену суму, трошкове и камате.

Да би се остварила накнада за регресирану штету тужилац је, с обзиром на то да су сва права и обавезе које је Ћ.Ц. имао у поступку који је водио против К... , даном исплате штете прешла на К... , био у обавези да у овом поступку докаже одговорност туженог за штету, између осталог врсту штете која је том приликом претрпљена на страни Ћ.Ц. и њену висину.

Регресни захтев К... је самостални захтев одштетног карактера, с обзиром на то да законска обавеза Уреда према оштећеном лицу има карактер накнаде штете.

Дакле, да би се тужилац регресирао није довољна чињеница што је тужени возио аутомобил који у тренутку саобраћајне незгоде није био осигуран, и што је К... исплатио штету Ћ.Ц. .

Да би се утврдила материјална штета у складу са горе наведеном законском одредбом, неопходно је било утврдити које су то друге потребе које је оштећени имао, и да суду буду поткрепљена доказима да су те потребе за оштећеног биле нужне, и у чему су се огледале. И приликом одређивања материјалне штете која је наступила за Ћ.Ц. , К... је на произвољан начин исту одредио, при чему овај суд није могао да сматра да је иста доказана.

Да би се утврдила врста нематеријалне штете, није довољно само констатовати повреде и да је том приликом дошло до психичких болова и страха, већ је неопходно утврдити јачину и дужину болова и страха, при чему је неопходно дати исцрпну анализу о томе на који начин је јачина болова и страха утврђена, и у којем временском периоду је изражено њихово трајање, коју би суд у складу са свим околностима случаја, приликом одређивања нематеријалне штете ценио.

Поред утврђивања чињеница везане за дужину и трајање болова, да би се одредила накнада нематеријалне штете неопходно је да је иста друштвено оправдана и да се њеном накнадом постиже сврха, а то је да се успостави психичка равнотежа код оштећеног услед нанетих повреда, а што суд сматра да у конкретном, на основу изнесених чињеница, није учињено. Наиме, ако се узме у обзир да је тужбени захтев Ћ.Џ. против К... усмерен на потраживање новчаног износа од 5.000,00 евра, а да су у вансудском поравнању постигли споразум за исплату новчаног износа од 1.750,00 евра, затим да је претходно од стране К... одбијен захтев за исплату накнаде Ћ.Џ. , указује на то да су К... и Ћ.Џ. фактички трговали нематеријалном штетом и да се таквом накнадом није желела постићи сврха накнаде нематеријалне штете, о чему су морали водити рачуна.

Имајући у виду, да тужилац није успео у овом поступку, а да са друге стране тужени није захтевао накнаду трошкова, суд је одлучио да свака страна сноси своје трошкове поступка.

ОСНОВНИ СУД У МИТРОВИЦИ

Опште одељење

П.бр. 632/2019 од дана 09.11.2020. године.

СУДИЈА

Стефан Милентијевић

ПРАВНА ПОУКА: Против ове пресуде може се изјавити жалба Апелационом суду у Приштини, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, а преко овог суда.